

1. 3 нагоди конференції Асоціації Фермерів України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.aginukraine.com/unews2.htm>.

2. Потіха А. Сільське господарство в економічній системі України – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://nbuviar.gov.ua/>

3. Майстро С.В. Напрями державної підтримки аграрного сектора та її вплив на конкурентоспроможність продукції на світовому ринку – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/Dutp/2005-2/txts/galuz/05msv.psr.pdf>

Dzhragatspanian V.

Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolayiv

Науковий керівник: к.е.н. Філімонова О.Б.

DETERMINATES OF UKRAINIAN AGRICULTURAL ENTERPRISES DEVELOPMENT

It is known that Ukraine is famous for its fertile lands and owns one third of the most rich chernozem in the world. Ukraine occupies a leading position among its neighboring countries with respect to a part of high-quality fertile soils. Chernozems occupy 54% of the land area, and have an enriched layer of humus 40-50 or more centimeters thick. It should also be noted that Ukraine is one of the largest countries in Europe and, due to its favorable geographical position, it borders on Hungary, Moldova, Russia, Slovakia, Poland and Romania. That's why its worse to analyze the economic determinates of agriculture and way of its development.

First of all, the determinates are the main factors that influence on agriculture of Ukraine. Whole world knows that Ukraine has a very good quality of lends and the main tasks is keep on it. Exist different factors that has huge impact on agro-industrial complex.

For the formation of the Ukrainian agro-industrial complex, especially for locating and specializing in agriculture, natural and geographical factors are very important. Under the influence of natural conditions, the territorial structure of the agro-industrial

complex of Ukraine is formed. Among the natural and climatic factors, agroclimatic, soil and water resources are of major importance. Agroclimatic resources characterize the degree of provision of crops with heat and moisture. For Ukraine zoning is typical in the distribution of heat and moisture. Soil resources of Ukraine are very diverse. On its territory, the Polissya, forest-steppe and steppe ground zones are distinguished as well as the Carpathian and Crimean mountain regions, with characteristic for each of them soils and the properties of their fertility. Water resources play an important role in the development of the AIC. The main sources of meeting modern and long-term needs of the Ukrainian economy in fresh water are water resources of surface runoff (rivers, lakes and ponds) and underground runoff.

But now I will write more about economic determinates of Ukrainian agricultures. I will explain just 3 of most powerful determinates like capital investment, labor productivity in agricultural enterprises and average price of sold agricultural products by agricultural enterprises.

Investments are one of key factors in any sphere and agriculture is not an exception. The main direction of investment in Ukraine remains agriculture. Favorable geographic position and black earth are the primary reasons for the farmers' orientation to the Ukrainian market.

Many kinds of plants of various purposes (food, technical), such a wealth of cultures can be cultivated in the country and attract foreign investors.

Table 1

**Capital investment by types of economic activity for
2010-2016**

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Total	180575,5	241286	273256	249873,4	219419,9	273116,4	359216,1
Agriculture Forestry and Fisheries	11062,6	16466	18883,7	18587,4	18795,7	30154,7	50484

Agriculture hunting and related services	10817,7	16140,9	18564,2	18175	18388,1	29309,7	49660
Forestry and logging	177,8	283,1	281,4	383,4	381	788,5	777,1
Fisheres	67,1	42	38,1	29	26,6	56,5	46,9

As we see from Table 1 The share of agriculture, forestry and fisheries is 14% of general investments; the share of agriculture, hunting and related services – 13%; forestry and logging is 0,02%, fishers is equal 0,0001%. As we see the share of investments in agriculture sphere the highest the most attractive space. Ukraine can spend some afford to this sphere and develop it more for become more interesting for people. Foreign investments here can play very powerful role and can help to make our economy to go up.

The future growth of the agro-industrial complex requires affordable and extensive financing. Funding objectives may include the following:

- expansion of volumes and assortment of agricultural products;
- increase its quality and share of value added;
- a deep modernization of the production base and technologies;
- optimization of the supply chain.

The next determinate is labor productivity in agricultural enterprises. These indicators are very important for each country and that's why investors first of all analyze the productivity. Is it useful to pool money or not. As for our country the dates will be shown on Table 2.

Table 2

Labor productivity in agricultural enterprises

	% To the previous year		
	agricultural production	plant growing	animal husbandry
2003	93,3	86,3	115,5
2004	166,8	176,4	131,9
2005	114,6	110,4	133,0
2006	115,5	113,7	121,9
2007	105,6	96,8	129,8
2008	143,8	150,2	122,1
2009	103,1	97,4	122,9
2010	101,0	96,3	114,5
2011	124,5	128,1	114,1
2012	96,6	90,9	115,4
2013	126,0	130,0	115,4
2014	109,1	108,2	111,6
2015	98,0	95,6	106,2
2016	123,3	123,8	122,9

Source: <http://www.ukrstat.gov.ua>

As we see productivity is very dynamic. Approximately each year the current year was bigger than previous. For example the 2016 year was bigger the 2015 year on 25%. But the 2003, 2012 and 2015 show low productivities because the coefficient less than 100%. The reason can be all political, social and general situation on the market.

The last determinate is average prices of sold agricultural products by agricultural enterprises. The data is shown on the Table 3.

Table 3

Average prices of sold agricultural products by agricultural enterprises

	Cereals and legumes	Seeds of oilseed crops	Beet sugar factory	Potato	Vegetable crops	Fruit and berry crops	Milk	Eggs, per thousand pcs
2004	453,1	1153,4	135,7	530,4	1225,0	740,1	835,3	238,3
2005	417,8	981,5	177,0	685,2	1462,1	987,8	1126,9	251,8
2006	515,2	1007,5	186,0	1070,3	1547,4	1446,1	1070,2	192,7

2007	833,5	1866,8	157,6	1032,0	1995,4	1528,4	1660,6	274,4
2008	778,6	1734,6	218,9	1154,3	2059,9	1877,4	2065,1	377,4
2009	799,0	2086,2	409,9	1298,6	1790,0	1892,4	1888,8	403,9
2010	1120,9	2942,6	478,5	2131,0	2551,6	2419,8	2938,7	470,6
2011	1374,2	3312,0	516,0	2032,8	2139,1	3175,9	3041,6	521,5
2012	1547,1	3584,0	426,8	1139,6	1956,6	2707,1	2662,2	627,0
2013	1299,8	3087,5	397,8	1860,9	2354,0	3010,8	3364,0	656,7
2014 ²	1801,4	4062,8	494,2	2173,6	2514,3	2429,1	3588,4	782,4
2015 ²	2912,1	7531,5	788,6	2436,3	3903,4	5894,5	4347,3	1333,2
2016 ²	3414,0	8656,1	848,6	2631,8	3924,2	5863,8	5461,8	1108,7
2017 ²	3771,6	9132,0	825,3	3296,3	4136,1	8766,6	7234,0	1145,9

Source: <http://www.ukrstat.gov.ua>

The dynamic of average prices of sold agricultural products shows that price every year went up. The main reason is of course inflation.

Price goes up, logically the income of workers also must go up but their have a lot of expenses connected with quality of land. Ukrainian land very powerful and useful but they need to be improved. Using different fertilizers people try to keep on the good quality but, unfortunately, people didn't follow simple rules. Exist different crops after what the land must not be used during some period but workers didn't pay attention and destroy the land. That's why government must take care about it because the agriculture can help government to improve the economic situation of Ukraine.

In general, it can be concluded that the state plays a huge role in the development and support of the agrarian sector, but the results of 2017 will depend, first of all, on the political situation in the country, the stabilization of prices for products. In general, in the absence of complications in the market, Ukrainian agro-holdings should show the growth of financial indicators as all the above stated indicators grew.

REFERANCE

1. Дані офіційного сайту Державної служби статистики України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>

2. Інвестиції в аграрний сектор України // УкрАгроКолнсалт / [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

<http://www.ukragroconsult.com/news/investicii-v-agrarnyi-sektor-ukrainy>

Занора О. ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

Науковий керівник: д.е.н., професор Сагайдак М.П.

ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИКАНАЛЬНОГО МАРКЕТИНГУ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Мультиканальний маркетинг вважається новим трендом в маркетингу. На зміну традиційним комунікаційним каналам, де основними учасниками є «продавець – споживач», приходять мультиканальний маркетинг, що базується на використанні різноманітних засобів мультиканальної взаємодії для інформування та налагодження комунікацій з усіма контактними аудиторіями, а не лише впливу на споживача.

В літературних джерелах під мультиканальним маркетингом розуміють діяльність, спрямовану на організацію взаємодії виробника з різними цільовими аудиторіями за допомогою прямих і опосередкованих каналів комунікації з метою спонукання їх до відповідних дій, результатом яких стане купівля товару чи послуги. У більш вузькому розумінні мультиканальний маркетинг – це можливість вибору каналу комунікації та каналу продажу товару/послуги проміжним чи кінцевим споживачем [1-4].

До сучасних каналів комунікацій відносять: веб-сайт підприємства, електронну пошту, мобільні пристрої, соціальні мережі, пошукові системи, інтернет-рекламу, продакт-плейсмент, директ-мейл, колл-центри, роздрібну мережу, точки продажу, представництва, друковану рекламу, телебачення, радіо, зовнішню рекламу [1]. Використання мультиканального маркетингу дозволяє підприємствам, по-перше, встановити «точки дотику» з різними партнерами та клієнтами, використовуючи різноманітні канали, способи і засоби встановлення комунікацій; по-друге, забезпечити ефективну взаємодію у прямих і опосередкованих каналах комунікацій зі